

Hem>Penningfordringar>Säkra tillgångar i andra EU-länder

Säkra tillgångar i andra EU-länder

Finland

1 Vad finns det för olika former av säkerhetsåtgärder?

I Finland kan man besluta om en säkerhetsåtgärd till förmån för en fordringshavare (borgenär) eller annan sökande i ett tvistemål eller handelsrättsligt mål. Syftet med säkerhetsåtgärden är att säkra verkställighet av en senare dom i huvudsaken. I sjunde kapitlet i rättegångsbalken fastställs hur beslut om säkerhetsåtgärder ska fattas och i sjunde kapitlet i utsökningsbalken fastställs hur åtgärderna ska verkställas. Det finns tre typer av säkerhetsåtgärder: Kvarstad för att säkra en penningfordran.

Kvarstad för att säkra äganderätt eller någon annan s.k. bättre rätt.

Annan allmän säkerhetsåtgärd.

Dessa säkerhetsåtgärder, som kan användas vid alla typer av tvistemål, beskrivs närmare nedan. I speciallagstiftningen finns också andra typer av säkerhetsåtgärder, som kan användas i vissa bestämda fall. Ett sådant exempel är säkerhetsåtgärden för att säkra bevisning i tvistemål som rör industriell äganderätt och upphovsrätt. I brottmål kan tvångsmedel tillämpas. Exempel på tvångsmedel är beslag, skingringsförbud och kvarstad.

Man skiljer mellan säkerhetsåtgärder och interimistisk verkställighet av ett avgörande i ett tvistemål. Det betyder att avgörandet verkställs innan det har vunnit laga kraft. Ett avgörande i ett tvistemål som ännu inte vunnit laga kraft kan i allmänhet verkställas direkt, men det kan finnas andra skäl som gör att avgörandet inte kan verkställas i sin helhet. Man kan med stöd av ett avgörande i tingsrätten som ännu inte vunnit laga kraft mäta ut den betalningsskyldiges (gäldenärens) egendom, om den betalningsskyldige inte ställer säkerhet för fordran. För att den utmäta egendomen ska kunna säljas och medlen överföras till fordringshavaren krävs dock att fordringshavaren ställer säkerhet. En tredskodom kan däremot verkställas direkt.

2 Under vilka förutsättningar kan säkerhetsåtgärder beslutas?

2.1 Förfarandet

Beslut om säkerhetsåtgärder fattas av allmän domstol, som är tingsrätten i första instans. Säkerhetsåtgärder som domstolen beslutat om verkställs av en utmättningsman. Man ansöker om säkerhetsåtgärder hos den domstol där rättegången i huvudsaken pågår. Om rättegången ännu inte har inletts, ansöker man om säkerhetsåtgärder hos den tingsrätt som ska behandla huvudsaken.

Domstolen kan inte fatta något slutligt beslut om säkerhetsåtgärder innan motparten har getts tillfälle att bli hörd. På sökandens begäran kan domstolen dock fatta ett interimistiskt beslut om säkerhetsåtgärder utan att ge motparten tillfälle att bli hörd, om det annars finns en risk för att avsikten med säkerhetsåtgärden äventyras. I praktiken kan ett beslut om säkerhetsåtgärder fattas snabbt. Ett interimistiskt beslut gäller tills något annat bestäms.

Om sökanden redan har en utsökningsgrund, men denna inte kan verkställas omedelbart, kan en kortfristig säkerhetsåtgärd under vissa förutsättningar beviljas direkt av utmättningsmannen. Nedan behandlas endast säkerhetsåtgärder som beslutats av domstol.

2.2 Huvudförutsättningar

Ett beslut om kvarstad för att säkra sökandens fordran eller bättre rätt förutsätter

att sökanden kan visa att han eller hon har en fordran hos motparten som är utmättningsbar eller att han eller hon har bättre rätt till viss egendom, och att det finns en risk för att motparten handlar på ett sätt som äventyrar sökandens fordran eller rätt.

På motsvarande sätt förutsätter annan säkerhetsåtgärd att sökanden kan visa att han eller hon har någon annan rättighet och att det finns en risk för att motparten kommer att göra intrång i denna rättighet.

Sökanden måste ställa säkerhet hos utmättningsmannen innan säkerhetsåtgärden verkställs.

3 Säkerhetsåtgärdernas syfte och innebörd?

3.1 Vilka typer av tillgångar kan bli föremål för säkerhetsåtgärder?

Säkerhetsåtgärderna kan i princip avse alla typer av tillgångar. Om domstolen beslutar om kvarstad för att säkra en fordran, beläggs motpartens lösa eller fasta egendom med kvarstad i den utsträckning som behövs för att fordran ska kunna säkras. Det är utmättningsmannen som beslutar vilken egendom som ska omfattas av kvarstaden. Om domstolen beslutar om kvarstad för att säkra bättre rätt, är det domstolen själv som beslutar vilken egendom som ska omfattas av kvarstaden. Utmättningsmannen verkställer domstolens beslut.

Som annan säkerhetsåtgärd kan domstolen besluta att

vid vite förbjuda motparten att göra något eller påbörja något,

vid vite förelägga motparten att göra något,

berättiga sökanden att göra något eller låta göra något,

bestämma att motparten tillhörig egendom ska överlämnas i en syssломans besittning och förvaltning, eller

bestämma om andra åtgärder som behövs för att trygga sökandens rätt.

3.2 Vilka rättsverkningar har säkerhetsåtgärder?

När egendom beläggs med kvarstad, förlorar den betalningsskyldige sin rätt att bestämma över egendomen. Det är förbjudet att röra egendom som belagts med kvarstad. Om kvarstaden gäller medel som den betalningsskyldige har på sitt bankkonto, får banken inte betala ut dessa till någon annan än utmättningsmannen. Att en fordringshavare har ansökt om kvarstad innebär inte att denne får företrädesrätt till de medel som belagts med kvarstad.

Rättsverkningarna av annan säkerhetsåtgärd beror på åtgärdens art.

3.3 Vilken giltighet har säkerhetsåtgärder?

Den sökande ska, inom en månad från det att beslutet gavs, väcka talan i huvudsaken vid domstol eller få huvudsaken prövad genom ett annat förfarande som kan leda till ett verkställbart beslut, till exempel ett skiljeförfarande. Annars återkallas säkerhetsåtgärden. Säkerhetsåtgärden återkallas också om det är någon annan anledning inte längre finns någon grund för den. När domstolen avgör huvudsaken, ska den samtidigt bestämma hur länge en säkerhetsåtgärd ska vara i kraft.

Det är i första hand den som har ansökt om en säkerhetsåtgärd som svarar för kostnaderna för den. Om säkerhetsåtgärden visar sig onödig, ska den sökande ersätta motparten den skada som säkerhetsåtgärden har orsakat oberoende av om det är fråga om oaksamhet eller ej. Motparten kan i sin tur i allmänhet hindra att säkerhetsåtgärden verkställs genom att ställa säkerhet.

4 Är det möjligt att överklaga ett beslut om en säkerhetsåtgärd?

Domstolens beslut om säkerhetsåtgärder kan överklagas till högre instans, dvs. hovrätten eller högsta domstolen. Ett överklagande hindrar inte att beslutet verkställs, om inte den domstol till vilken säkerhetsåtgärden överklagats avbryter verkställigheten. Ett interimistiskt beslut om en säkerhetsåtgärd kan dock inte överklagas.

Utmätningens åtgärder för att verkställa säkerhetsåtgärden och de beslut som utmätningens fattar kan överklagas till tingsrätten. Även utomstående kan överklaga om de anser att det i den egendom som belagts med kvarstad ingår egendom som tillhör dem.

Senaste uppdatering: 03/02/2023

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.